

BÀI 1 – NHẬT BẢN

1. DUY TÂN MINH TRỊ

Hoàn cảnh

- Chế độ Mạc Phủ khủng hoảng trầm trọng.
- Các nước Âu – Mỹ tìm cách “mở cửa” Nhật Bản.
- 1/1968, Chế độ Mạc Phủ bị lật đổ. Thiên Hoàng Minh Trị lên nắm quyền, thực hiện cải cách tiến bộ.

NỘI DUNG

- ▶ **Chính trị:** Thành lập chính phủ mới theo chế độ **quân chủ lập hiến**, tầng lớp **tư sản hóa** được coi trọng.
- ▶ **Kinh tế:** thống nhất thị trường, tiền tệ, cho phép mua bán ruộng đất, xây dựng cơ sở hạ tầng.
- ▶ **Quân sự:** theo kiểu Phương Tây, phát triển CN đóng tàu, sản xuất vũ khí...
- ▶ **Giáo dục:** giáo dục bắt buộc, **chú trọng nội dung KH – KT.**

Tính chất Ý nghĩa

- Là 1 cuộc **cách mạng tư sản**, mở đường cho Nhật Bản phát triển theo hướng TBCN
- Giúp Nhật Bản **giữ vững độc lập, chủ quyền** trước sự xâm lược của các đế quốc Phương Tây.

Kinh tế

Tập trung tư bản dẫn đến sự ra đời các công ty độc quyền.

Đối nội

Người dân bị bóc lột nặng nề -> phong trào đấu tranh mạnh mẽ.

Đối ngoại

Xâm lược, bành trướng lãnh thổ Trung Quốc, Đài Loan, Nga...

Đặc điểm

Chủ nghĩa đế quốc phong kiến quân phiệt hiếu chiến.

2. CHUYỂN SANG GIAI ĐOẠN ĐẾ QUỐC CHỦ NGHĨA

Bài 1 _ NHẬT BẢN

- 1. Giữa thế kỉ 19, chế độ phong Kiến Mạc Phủ ở Nhật Bản ở trong tình trạng như thế nào?*
- 2. Cuộc Duy Tân ở Ninh Bình do ai tiến hành? Bắt đầu từ năm nào?*
- 3. Cuộc Duy Tân ở NB được tiến hành trên các lĩnh vực nào?*
- 4. Theo Hiến Pháp 1889, thể chế chính trị của Nhật Bản là gì?*
- 5. Nhân tố được xem là “Chìa khóa vàng” trong cuộc Duy Tân Minh Trị ở Nhật Bản là gì?*
- 6. Đặc điểm của chủ nghĩa đế quốc Nhật Bản là gì?*
- 7. Cuộc Duy Tân Minh Trị ở Nhật Bản mang tính chất gì?*
- 8. Cuối thế kỉ 19, ở Nhật Bản, nhiều công ty độc quyền đã xuất hiện trong các ngành nào?*
- 9. Ngoại cảnh chung nào đã tác động đến cuộc Duy Tân Minh Trị ở Nhật Bản và cải cách ở Xiêm vào cuối thế kỉ XIX?*
- 10. Việt Nam có thể học và vận dụng bài học kinh nào từ cuộc Duy Tân Minh Trị cho cuộc đổi mới hiện nay?*

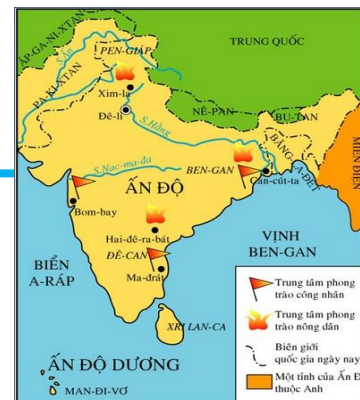
BÀI 2 - ẤN ĐỘ

1.ẤN ĐỘ NỬA SAU THẾ KỈ XIX

Giữa thế kỉ XIX, **Anh** hoàn thành việc xâm lược và đặt ách cai trị ở Ấn Độ:

- Kinh tế: Vơ vét lương thực, bóc lột nhân công → **nạn đói**.
- Chính trị - xã hội: “chia để trị”.

→ *Nhân dân đấu tranh quyết liệt của chống thực dân Anh.*

2. ĐẢNG QUỐC ĐẠI

- Thành lập năm 1885, *là chính đảng của giai cấp tư sản*.
- Chủ trương đấu tranh bằng *phương pháp ôn hòa*
- Sau đó, xuất hiện sự phân hóa: 1 phái ôn hòa và 1 phái dân chủ do **Ti-lắc** đứng đầu, kiên quyết đấu tranh chống thực dân Anh.

3. Phong trào dân tộc

- ▶ 7.1905, Phong trào đấu tranh chống đạo luật chia đôi xứ Bengan.
- ▶ 6.1908, phong trào đấu tranh chống bản án 6 năm tù của Ti-lắc.
- ▶ 23.7.1908, 10 vạn công nhân Bombay bãi công → Anh phải thu hồi đạo luật chia cắt Bengan.

Bài 2 _ ẤN ĐỘ

- 1. Giữa thế kỉ 19, Ấn Độ trở thành thuộc địa của đế quốc nào?*
- 2. Ở Ấn Độ, Đảng Quốc Đại được thành lập vào năm nào?*
- 3. Đảng Quốc Đại là chính đảng của giai cấp nào?*
- 4. Phương pháp đấu tranh được Đảng Quốc Đại chủ trương sử dụng trong những năm 1885-1905 là gì?*
- 5. Mâu thuẫn chủ yếu trong xã hội Ấn Độ ở cuối thế kỉ XIX – đầu thế kỉ XX là gì?*
- 6. Sự kiện nào đánh cao trào cách mạng 1905-1908 của nhân dân Ấn Độ phát triển đến đỉnh cao?*
- 7. Cuối thế kỉ XIX – đầu thế kỉ XX, thực dân Anh dùng chính sách gì để cai trị Ấn Độ?*
- 8. Mục tiêu đấu tranh của Đảng Quốc Đại trong những năm 1885-1905 là gì?*
- 9. Đầu thế kỉ XIX, tình hình Ấn Độ và các quốc gia phương Đông có điểm gì tương đồng?*
- 10. So với các phong trào đấu tranh trước đó của nhân dân Ấn Độ, cao trào cách mạng 1905-1908 có điểm gì khác biệt?*

Bài 3: TRUNG QUỐC

2. Phong trào đấu tranh của nhân dân TQ (giữa thế kỉ XIX đến đầu thế kỉ XX)

NỘI DUNG	Khởi nghĩa Thái Bình Thiên Quốc (1851-1864)	Cuộc vận động Duy Tân 1898	Phong trào Nghĩa Hòa Đoàn (1899-1901)
LÃNH ĐẠO	Hồng Tú Toàn	- Khang Hữu Vi - Lương Khải Siêu	
LỰC LƯỢNG	Nông dân	Quan lại, sĩ phu tiến bộ, Vua Quang Tự.	Nông dân
DIỄN BIẾN	- Bùng nổ vào năm 1851, tại Kim Điền (Quảng Tây), sau đó lan ra cả nước. 1864, bị chính quyền Mãn Thanh đàn áp.	- Chủ trương cải cách theo con đường Nhật Bản. - Do sự chống phá của các thế lực bảo thủ trong triều đình Mãn Thanh, phong trào phát triển hơn 100 ngày rồi thất bại.	1900, phong trào bùng nổ ở Sơn Đông và lan rộng khắp Miền Bắc. 6/1900, Liên quân 8 nước tấn công Bắc Kinh → triều đình Mãn Thanh quay sang thỏa hiệp với đế quốc → phong trào thất bại.
TÍNH CHẤT-Ý NGHĨA	➤ Đây là phong trào nông dân lớn nhất trong lịch sử TQ.	➤ Làm lung lay nền tảng của chế độ Phong Kiến. ➤ Mở đường cho những tư tưởng tiến bộ xâm nhập vào TQ.	➤ Phong trào yêu nước chống đế quốc.
NGUYÊN NHÂN THẤT BẠI	- Chưa có tổ chức lãnh đạo. - Triều đình phong kiến cầu kết với các nước đế quốc đàn áp		

3. Tôn Trung Sơn và Cách mạng Tân Hợi (1911)

8.1905, Tôn Trung Sơn thành lập TQĐMH- chính đảng của giai cấp **tư sản**

Lấy “**chủ nghĩa tam dân**” làm nền tảng: “**Dân tộc độc lập, dân quyền tự do, dân sinh hạnh phúc**”

Mục đích: đánh đổ Mãn Thanh, Khôi phục Trung Hoa, thành lập dân quốc.

Nguyên nhân

- Do mâu thuẫn giữa nhân dân TQ với phong kiến, đế quốc.
- Chống lệnh “quốc hữu hóa đường sắt” của triều đình Mãn Thanh.

Diễn biến

- ▶ 10/10/1911, khởi nghĩa bùng nổ ở Vũ Xương và nhanh chóng lan rộng.
- ▶ 29/12/1911, thành lập Chính phủ lâm thời, bầu Tôn Trung Sơn làm Tổng Thống và thông qua Hiến pháp.
- ▶ Sau đó, các nước đế quốc can thiệp, giai cấp tư sản thương lượng với nhà Thanh.
- ▶ 1912, Tôn Trung Sơn trao quyền Tổng thống cho Viên Thế Khải → Cách mạng kết thúc.

Tính chất

- Là cuộc CMTS **không** triệt để

Ý nghĩa

- ▶ Lật đổ chế độ phong kiến, mở đường cho Chủ nghĩa tư bản phát triển.
- ▶ Ảnh hưởng và thúc đẩy phong trào giải phóng dân tộc ở Châu Á.

Bài 3_ TRUNG QUỐC

- 1. Ai là người lãnh đạo cuộc Khởi nghĩa Thái Bình Thiên Quốc?*
- 2. Tổ chức Trung Quốc Đồng Minh Hội là chính Đảng của giai cấp nào?*
- 3. 10/10/1911, Trung Quốc Đồng Minh Hội phát động cuộc khởi nghĩa ở đâu?*
- 4. Nội dung cơ bản trong học thuyết “ Tam Dân ” của Tôn Trung Sơn là gì?*
- 5. Mục tiêu đấu tranh của tổ chức Trung Quốc Đồng Minh Hội là gì?*
- 6. Cuộc khởi nghĩa nông dân lớn nhất trong lịch sử Trung Quốc là cuộc khởi nghĩa nào?*
- 7. Vì sao phong trào Nghĩa Hòa Đoàn của nhân dân Trung Quốc năm 1901 bị thất bại?*
- 8. Cuộc Cách Mạng Tân Hợi 1911 của nhân dân Trung Quốc mang tính chất gì?*
- 9. Ý nghĩa cuộc Cách Mạng Tân Hợi 1911?*
- 10. Cuộc Vận động Duy Tân ở Trung Quốc do ai khởi xướng ? Ý nghĩa cuộc Duy Tân này?*

Bài 4: CÁC NƯỚC ĐÔNG NAM Á

QUÁ TRÌNH BỊ XÂM LƯỢC

Nguyên nhân

- Đông Nam Á là vùng chiến lược quan trọng, giàu tài nguyên, chế độ phong kiến suy yếu.
- Các nước đế quốc cần thị trường, thuộc địa, nhân công.

Quá trình

- Nửa sau thế kỷ 19, các nước đế quốc đã hoàn thành việc xâm chiếm ĐNA

QUÁ TRÌNH CHỐNG XÂM LƯỢC

Campuchia

- 1863, Pháp xâm lược Campuchia
- Phong trào khởi nghĩa diễn ra sôi nổi:
 - ▶ Khởi nghĩa Sivôtha (1861-1892)
 - ▶ Khởi nghĩa Achaxoa (1863-1866)
 - ▶ Khởi nghĩa Pucombô (1866-1867)

→ Các phong trào đều **thất bại**

Lào

- ▶ 1893, Pháp xâm lược Lào
- ▶ Phong trào đấu tranh diễn ra mạnh mẽ:
 - Khởi nghĩa Phacađuốc (1901-1903)
 - Khởi nghĩa Ong Keo, Commadam (1901-1937)

→ Các cuộc khởi nghĩa đều **thất bại** vì còn mang tính tự phát, thiếu đường lối và tổ chức vững vàng

Xiêm

- ✓ Giữa thế kỷ 19, Xiêm đứng trước nguy cơ bị xâm lược của thực dân Phương Tây
- ✓ Vua Rama IV chủ trương “mở cửa”.
- ✓ Vua Rama V (1868-1910) tiến hành cải cách tiên bộ:
 - ▶ Nông nghiệp: giảm thuế, xóa bỏ chế độ nô lệ, nghĩa vụ lao dịch...
 - ▶ Công-thương nghiệp: khuyến khích tư nhân bỏ vốn xây dựng nhà máy, ngân hàng...
 - ▶ Chính trị-quân sự: cải cách theo các nước phương Tây.
 - ▶ Đối ngoại: thực hiện chính sách “mềm dẻo”.

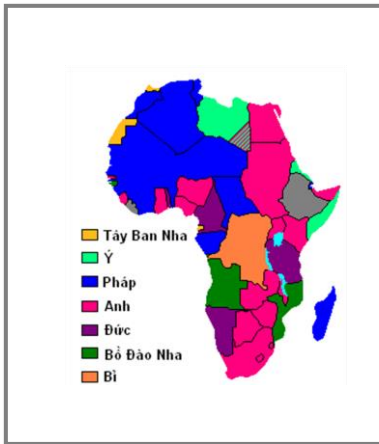
→ Xiêm giữ được độc lập tương đối.

Bài 4_ Các nước Đông Nam Á

1. *Cuối thế kỉ XIX đầu thế kỉ XX, quốc gia duy nhất ở Đông Nam Á giữ được độc lập tương đối về chính trị là quốc gia nào?*
2. *Cuối thế kỉ XIX, ba nước Việt Nam, Lào, Campuchia trở thành thuộc địa của đế quốc nào?*
3. *Công cuộc cải cách đất nước của Xiêm được tiến hành dưới thời vua nào?*
4. *Cuộc khởi nghĩa lớn nhất và kéo dài nhất của nhân dân Lào chống thực dân Pháp là cuộc khởi nghĩa nào?*
5. *Cuộc khởi nghĩa lớn nhất và kéo dài nhất của nhân dân Campuchia đấu tranh chống thực dân Pháp là Cuộc khởi nghĩa nào?*
6. *Xiêm thực hiện chính sách gì để bảo vệ nền độc lập?*
7. *Vì sao đầu thế kỉ XIX, các nước Đông Nam Á trở thành đối tượng xâm lược của thực dân phương Tây?*
8. *Vì sao các phong trào chống Pháp ở Lào và Campuchia đều thất bại?*
9. *Điểm tương đồng trong tình hình các nước Đông Nam Á vào đầu thế kỉ XX là gì?*
10. *Cuộc Duy Tân Minh Trị ở Nhật Bản và cuộc cải cách ở Xiêm có điểm gì tương đồng về bối cảnh lịch sử*

Bài 5 : CHÂU PHI & KHU VỰC MỸ LA TINH

CHÂU PHI

Khái quát: Là châu lục lớn thứ hai TG, giàu tài nguyên khoáng sản, có nền văn hóa lâu đời.

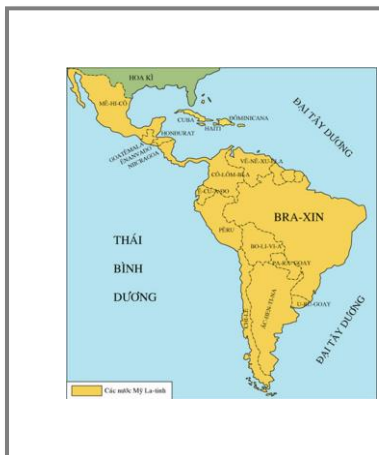
Bị xâm lược: Cuối thế Kỷ 19, thực dân phương Tây hoàn thành việc xâm lược Châu Phi.

Phong trào đấu tranh

- 1830-1874: Khởi nghĩa chống thực dân Pháp ở Angiêri.
- 1879-1882: Chống thực dân Anh ở Ai Cập.
- 1882-1898: Phong trào chống thực dân Anh ở XuĐăng.
- 1889: Phong trào chống thực dân Italia của nhân dân Êtiôpia.

Kết quả-Ý nghĩa

- ▶ Hầu hết phong trào đều thất bại (trừ Êtiôpia và Libêria) do chênh lệch lượng và trình độ tổ chức thấp.
- ▶ Thể hiện tinh thần yêu nước – chống thực dân của nhân dân Châu Phi.

KHU VỰC MỸ LA TINH

Bị xâm lược

- ▶ Thế Kỷ XIX, đa số các nước Mỹ LaTinh là thuộc địa của Tây Ban Nha – Bồ Đào Nha.

Phong trào đấu tranh

- Tiêu biểu là phong trào đấu tranh ở Haiti (1791-1803).

Kết quả

- Ngay từ thế kỉ XIX, đã có nhiều nước giành lại độc lập.

Sau khi giành độc lập

- ▶ Đầu thế Kỷ XX, Mỹ áp dụng chính sách “Cái gậy lớn” và “Ngoại giao đồng đôla” nhằm biến Mỹ La Tinh thành thuộc địa kiểu mới của Mỹ.

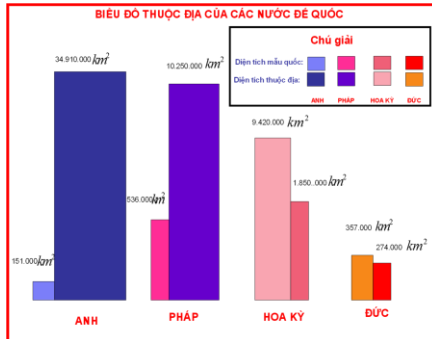
Bài 5_ Các nước Phi & Mỹ Latinh

- 1. Quốc gia nào ở Châu Phi giữ được nền độc lập tương đối trước sự xâm lược của thực dân phương Tây?*
- 2. Cuối thế kỉ XIX, Mỹ thực hiện chính sách bành trướng, tăng cường ảnh hưởng của mình ở khu vực Mỹ Latinh nhằm mục đích gì?*
- 3. Nguyên nhân chủ yếu dẫn đến việc các nước thực dân Châu Âu đẩy mạnh việc xâm lược Châu Phi là gì?*
- 4. Chính sách ngoại giao nào được nước Mỹ áp dụng ở Mỹ Latinh vào đầu thế kỉ XX?*
- 5. So với các nước Châu Phi, phong trào đấu tranh giành độc lập của nhân dân ở khu vực Mỹ Latinh có điểm gì khác biệt?*

Bài 6 – CHIẾN TRANH THẾ GIỚI THỨ NHẤT (1914 – 1918)

Quan Hệ Quốc Tế trước chiến tranh

- Đầu thế kỷ XX, các nước đế quốc phát triển không đồng đều về kinh tế và hệ thống thuộc địa → Mâu thuẫn gay gắt.
- Hai khối quân sự đối lập hình thành

Nguyên nhân chiến tranh

- ▶ **Sâu xa:** Mâu thuẫn giữa các nước đế quốc về vấn đề thuộc địa, thị trường.
- ▶ **Trực tiếp:** 28/6/1914, Thái Tử Áo-Hung bị người Xecbi ám sát.

Diễn biến

Giai đoạn 1

8/1914

- Đức tuyên chiến với Nga và Pháp ; Anh tuyên chiến với Đức → chiến tranh bùng nổ.

1914-1916

- Đức chiếm Bỉ sau đó đánh sang Pháp.
- Nga tấn công Đông Phổ, cứu nguy cho Pháp → kế hoạch “đánh nhanh thắng nhanh” của Đức bị thất bại.
- Phe Liên Minh giữ thế chủ động.

Giai đoạn 2

4/1917

- Mỹ tham chiến, đứng về phe Hiệp Ước.

11/1917

- CMT10 thành công, Nga rút khỏi chiến tranh.

1917-1918

- Phe Liên Minh liên tiếp thất bại.

11/11/1918

- Đức đầu hàng vô điều kiện → chiến tranh kết thúc.

Tính chất

- Đây là cuộc chiến tranh đế quốc phi nghĩa,

Kết cục

- Gây ra những hậu quả nặng nề đối với nhân loại: 10 triệu người chết, 20 triệu người bị thương, kinh tế các nước Châu Âu kiệt quệ.
- 1917, CMT10 Nga thành công, nhà nước Xô Viết ra đời đánh dấu những chuyển biến lớn trong cục diện chính trị thế giới.

Bài 6_ CHIẾN TRANH THẾ GIỚI LẦN THỨ I (1914-1918)

1. Đầu thế kỉ XX, hai khối quân sự đối lập nào được thành lập ở Châu Âu?
2. Kể tên các nước thành viên trong hai khối quân sự đối lập kể trên?
3. Thành tựu nổi bật nhất của phong trào Cách mạng thế giới trong thời gian diễn ra Chiến tranh Thế giới thứ I (1914-1918) là gì?
4. Yếu tố nào làm thay đổi sâu sắc so sánh lực lượng giữa các nước đế quốc vào cuối thế kỉ XIX – đầu thế kỉ XX?
5. Trong CTTGI (1914-1918), quốc gia nào có hưởng lợi nhiều nhất từ việc buôn bán vũ khí cho cả 2 bên tham chiến?
6. Nguyên nhân sâu xa dẫn đến sự bùng nổ của chiến tranh thế giới lần thứ I là gì?
7. Hậu quả nặng nề mà CTTGI (1914-1918) gây ra cho nhân loại là gì?
8. Kẻ hung hãn nhất trong cuộc đua giành giật thuộc địa giữa các nước đế quốc là nước nào?
9. CTTGI (1914-1918) mang tính chất gì?
10. Điểm tương đồng giữa hai khối quân sự đối lập ở Châu Âu cuối thế kỉ XIX- đầu thế kỉ XX là gì?

BAØI 7 -NHÖÖNG THAØNH TÖÏU VAÊN HOÙA THÖÏ CAÛN NÃI

BUØI ÑÀU THÖI CẬN ĐẠI (THẾ KỈ XVII-XVIII)

YẾU TỐ TÁC ĐỘNG

- Kinh tế phát triển.
- Chế độ phong kiến khủng hoảng.

THÀNH TỰU TIÊU BIỂU

- Văn học: Cooc nây, La Phôngten, Môlie.
- Âm nhạc: Bettoven, Môda.
- Hội họa: Rembran.
- Tư tưởng: trào lưu Triết học ánh sáng.

NỘI DUNG PHẢN ÁNH

- Phản ánh hiện thực xã hội.
- Hình thành quan điểm, tư tưởng của con người tư sản.
- Tấn công chế độ phong kiến.

THẾ KỈ XIX-XX

YẾU TỐ TÁC ĐỘNG

- ▶ Chủ nghĩa tư bản chuyển sang giai đoạn chủ nghĩa đế quốc, đẩy mạnh xâm lược thuộc địa.
- ▶ Đời sống nhân dân khổ cực.

THÀNH TỰU TIÊU BIỂU

- ▶ Văn học: Vichto Huygo, Lep Tônxtôi, Mac tuen, Lỗ Tấn, Hôxê Macti...
- ▶ Kiến trúc: Cung điện Vecxai.
- ▶ Âm nhạc: Traicốpki

NỘI DUNG PHẢN ÁNH

- ▶ Phản ánh hiện thực xã hội.
- ▶ Mong ước một xã hội tốt đẹp.

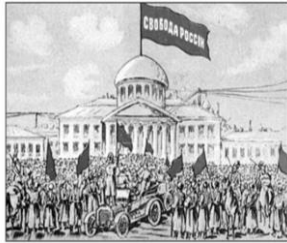

Bài 7_ THÀNH TỰU VĂN HÓA THỜI CẬN ĐẠI

1. Đại biểu xuất sắc cho nền bi kịch cổ điển Pháp ở buổi đầu thời Cận Đại là ai?
2. Bét-Tô-Ven là nhà soạn nhạc thiên tài của quốc gia nào?
3. Nhà ngụ ngôn, nhà văn cổ điển người Pháp nổi tiếng nhất ở thế kỉ XVII là ai?
4. Rem-bran là họa sĩ, nhà đồ họa Hà Lan nổi tiếng nhất vào thế kỉ XVIII trên lĩnh vực nào?
5. Tác phẩm “ Thơ Dân ” của Rabindranat Tago đoạt giải Noben vào năm nào?
6. Vào buổi đầu thời cận đại văn học, nghệ thuật, tư tưởng đóng vai trò gì?
7. Công trình nào ghi dấu ấn những tinh hoa nghệ thuật Kiến trúc Pháp và tổ chức UNESCO công nhận là di sản thế giới vào năm 1979?
8. Nhà thơ tình nổi tiếng của nước Nga cuối thế kỉ XVIII-đầu thế kỉ XIX là ai?
9. Những nội dung nào được phản ánh chủ yếu trong văn học của các nước phương Đông cuối thế kỉ XIX-đầu XX?
10. Tiểu thuyết nổi tiếng “ Nhà thờ Đức bà Pan ” là tác phẩm của ai?

Bài 9 - CÁCH MẠNG THÁNG 10 NGA 1917 & CUỘC ĐẤU TRANH BẢO VỆ CÁCH MẠNG

CÁCH MẠNG THÁNG HAI

Hình 24. "Tự do cho nước Nga" (tranh vẽ năm 1917 về Cách mạng tháng Hai)

1.BỐI CẢNH

- Chế độ Quân chủ chuyên chế - Nga Hoàng
- Tham gia CTTGI → đất nước khủng hoảng trầm trọng
- Đời sống nhân dân bần cùng
- Mâu thuẫn xã hội sâu sắc.

3.KẾT QUẢ

- Lật đổ chế độ Nga Hoàng.
- Hai chính quyền song song tồn tại:
 - Xô Viết đại biểu công nhân và binh lính.
 - Chính phủ lâm thời tư sản.

2.ĐIỂN BIẾN

- 2.1917, công nhân Petrôgrat bãi công.
- Phong trào chuyển từ tổng bãi công chính trị sang khởi nghĩa vũ trang.

4. TÍNH CHẤT

- Là cuộc cách mạng dân chủ tư sản kiểu mới.

CÁCH MẠNG THÁNG MƯỜI

1.BỐI CẢNH

- Chính phủ lâm thời tư sản
- 4/1917, Lênin đề ra nhiệm vụ của CM Nga : chuyển sang cách mạng XHCN, khởi nghĩa vũ trang giành chính quyền.

3.KẾT QUẢ

- Đầu 1918, CM thành công trên cả nước

2.ĐIỂN BIẾN

- 24/10, Cách mạng thắng lợi ở Petrôgrat.
- 25/10 – Tấn công Cung Điện Mùa Đông → CMT10 thành công.

4. TÍNH CHẤT

- Là cuộc cách mạng XHCN

5. Ý NGHĨA

- Lật đổ chính phủ lâm thời tư sản, thiết lập nền chuyên chính vô sản.
- Đưa nhân dân Nga lên làm chủ đất nước và vận mệnh của mình.
- Cổ vũ và để lại nhiều bài học kinh nghiệm cho phong trào cách mạng thế giới.

Bài 10 : LIÊN XÔ XÂY DỰNG CHỦ NGHĨA XÃ HỘI (1921 – 1941)

1.Chính sách kinh tế mới và công cuộc khôi phục kinh tế:

a.Chính sách kinh tế mới

Bối cảnh

- Kinh tế: bị tàn phá nghiêm trọng
- Các thế lực phản động chống phá ở nhiều nơi
- Chính sách “Cộng sản thời chiến” không còn phù hợp

→ 3.1921, Đảng cộng sản Liên Xô thực hiện “Chính sách kinh tế mới” (NEP)

Nội dung

- **Nông nghiệp:** thay chế độ trưng thu lương thực bằng thuế lương thực cố định.
- **Công nghiệp:** Khôi phục CN nặng, khuyến khích tư bản nước ngoài đầu tư.
- Nhà nước quản lý các ngành kinh tế quan trọng: công nghiệp, ngân hàng, ngoại thương, gvtv...

Kết quả

Ý nghĩa

- Thúc đẩy kinh tế phát triển, vượt qua khó khăn, hoàn thành khôi phục kinh tế.
- Để lại nhiều kinh nghiệm xây dựng CNXH cho một số nước trên thế giới.

b.Thành lập Liên Xô

- 12.1922 Liên Bang Cộng Hòa Xã Hội Chủ Nghĩa Xô Viết được thành lập.

2.Công cuộc xây dựng CNXH ở Liên Xô (1925 – 1941)

a.Kinh tế

Bối cảnh

- ▶ 1925, Liên Xô vẫn là nước nông nghiệp lạc hậu
- ĐCSLX đề ra nhiệm vụ công nghiệp hóa XHCN.

Nội dung

- ▶ Ưu tiên phát triển công nghiệp nặng
- ▶ Tiến hành tập thể hóa và cơ giới hóa nông nghiệp

Kết quả

Ý nghĩa

- ▶ Liên Xô trở thành cường quốc công nghiệp XHCN.
- ▶ Văn hóa – giáo dục: xóa nạn mù chữ,
- ▶ Xã hội: cơ cấu xã hội thay đổi với giai cấp Công nhân, nông dân, trí thức

Đối ngoại

- ▶ Thực hiện chính sách hòa bình, hợp tác với các nước láng giềng Châu Âu, Châu Á.
- ▶ Chống lại chính sách bao vây kinh tế, chính trị của các nước đế quốc.

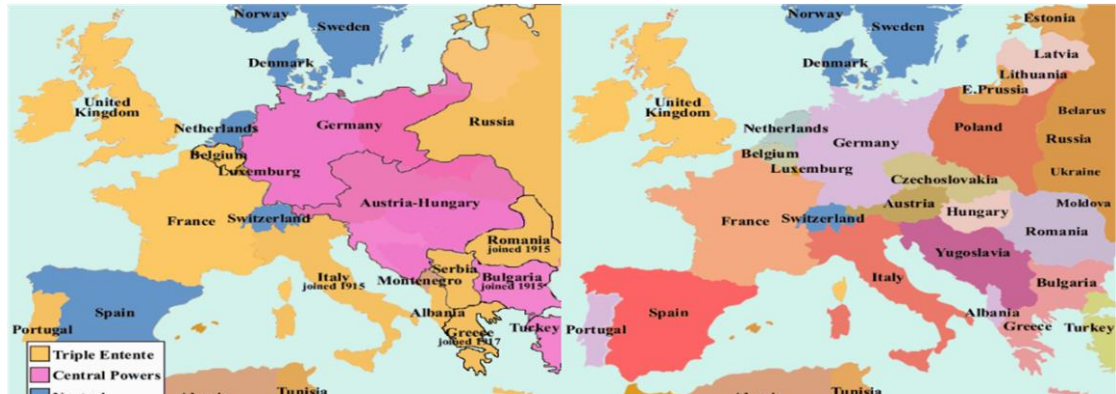
Bài 9 &10 . CÁCH MẠNG THÁNG 10 NGA VÀ CÔNG CUỘC XÂY DỰNG CNXH Ở LIÊN XÔ (1921-1941)

1. Sự kiện nào là mốc mở đầu cho Cuộc Cách Mạng tháng Hai năm 1917 ở Nga?
2. Đặc điểm nổi bật về chính trị của nước Nga sau thắng lợi của Cách Mạng tháng 2 là gì?
3. Bản báo cáo quan trọng của V.I Lênin trước Trung ương Đảng Bôn-sê-vich Nga vào lịch sử với tên gọi là gì?
4. Phương pháp Cách Mạng Lênin đề trong “ Luận cương tháng 4 ” là gì?
5. “ Luận cương tháng 4 ” của Lênin đã chỉ ra mục tiêu và đường lối chuyển từ Cách mạng dân chủ tư sản (CMT2) sang hình thức Cách mạng gì?
6. Cuộc Cách mạng tháng 2 năm 1917 của nhân dân Nga mang tính chất gì?
7. Cách mạng tháng 10 Nga mang tính chất gì?
8. Điểm tương đồng của Cách mạng tháng 2 và Cách mạng tháng 10 ở Nga là gì?
9. So với cách mạng tháng 2, mục tiêu đấu tranh của nhân dân Nga trong Cách mạng tháng 10/1917 có điểm gì khác biệt?
10. Ý nghĩa của CMT10 Nga?
11. Tháng 3/1921, Đảng Bôn-sê-vich quyết định thực hiện chính sách Kinh tế mới (NEP) ở Nga trong bối cảnh nào?
12. Chính sách kinh tế mới (NEP) bao gồm các chính sách chủ yếu trên các lĩnh vực nào?
13. Liên Bang Cộng Hòa Xã Hội Chủ Nghĩa Xô Viết thành lập thời gian nào?
14. Liên Bang Cộng Hòa Xã Hội Chủ Nghĩa Xô Viết được xây dựng trên cơ sở nào?
15. Nhiệm vụ trọng tâm trong công cuộc xây dựng Chủ nghĩa Xã Hội ở Liên Xô (1925-1941) là gì?

Bài 11 : TÌNH HÌNH CÁC NƯỚC TƯ BẢN GIỮA HAI CUỘC THẾ CHIẾN (1918 – 1939)

1. Thiết lập trật tự thế giới mới theo Hệ thống Véc xai – Oasinhton

- **Mục tiêu:** phân chia quyền lợi giữa các nước thắng trận và thiết lập trật tự thế giới mới.
- Hệ thống hòa ước V–O mang lại nhiều quyền lợi cho các nước thắng trận và áp đặt sự nô dịch đối với các nước bại trận, các dân tộc thuộc địa và phụ thuộc

Tổ chức Hội Quốc Liên được thành lập nhằm duy trì an ninh, hòa bình thế giới.

2. Khủng hoảng kinh tế (1929 – 1933)

- **Nguyên nhân :** Sản xuất ồ ạt, cung vượt quá cầu.
- **Diễn biến :** 10/1929, khủng hoảng nổ ra ở Mỹ và lan rộng ra toàn bộ hệ thống TBCN.
- **Hậu quả:**
 - ▶ Nền kinh tế các nước tư bản bị tàn phá nặng nề, chính trị - xã hội bất ổn → đe dọa sự tồn tại của CNTB.
 - ▶ Hai khối đế quốc đối lập hình thành, đe dọa hòa bình – an ninh thế giới.
- **Biện pháp giải quyết**
 - ▶ Anh, Pháp, Mỹ : thực hiện cải cách kinh tế, xã hội.
 - ▶ Đức, Italia, Nhật Bản : phát xít hóa bộ máy nhà nước.

CHỦ ĐỀ : CÁC NƯỚC MỸ, ĐỨC, NHẬT BẢN GIỮA HAI CUỘC CHIẾN TRANH THẾ GIỚI (1918 – 1939)

(Bài 12,13,14)

QUỐC GIA THỜI GIAN	MỸ	ĐỨC	NHẬT BẢN
1929-1933	10/1929, khủng hoảng kinh tế nổ ra ở Mỹ, phá hủy nghiêm trọng các ngành kinh tế. → Phong trào đấu tranh của nhân dân lan rộng trong cả nước.	1929, Do ảnh hưởng khủng hoảng kinh tế thế giới, kinh tế, chính trị Đức khủng hoảng trầm trọng, mâu thuẫn xã hội gay gắt. - Đảng công nhân quốc gia xã hội (Đảng Quốc Xã) chủ trương phát xít hóa bộ máy nhà nước. 30/1/1933, Hitle lên làm Thủ tướng, mở ra 1 thời kỳ đen tối trong lịch sử nước Đức.	1929, khủng hoảng kinh tế thế giới làm cho kinh tế Nhật Bản giảm sút trầm trọng - Hậu quả: nông dân phá sản, công nhân thất nghiệp, mâu thuẫn xã hội và đấu tranh của nhân dân diễn ra quyết liệt.
1933-1939	-1932 Tổng thống Rudoven đưa ra “Chính sách mới” : - Giải quyết nạn thất nghiệp. - Ban hành các đạo luật về ngân hàng, công-nông nghiệp. -Đối ngoại: - Thi hành chính sách “láng giềng thân thiện” với Mĩ LaTinh. - Thiết lập quan hệ ngoại giao với Liên Xô. - Thi hành chính sách “trung lập” với các cuộc xung đột bên ngoài nước Mỹ → góp phần khuyến khích chủ nghĩa Phátxít phát triển.	-Chính phủ phát xít do Hitle đứng đầu thi hành những chính sách phản động: - Chính trị: thiết lập chế độ độc tài khủng bố, đặt Đảng cộng sản ra ngoài vòng pháp luật. - Kinh tế: Xây dựng nền kinh tế kinh tế tập trung, phục vụ nhu cầu quân sự. - Đối ngoại: Tăng cường chạy đua vũ trang, chuẩn bị chiến tranh thế giới.	- Nhằm khắc phục hậu quả khủng hoảng kinh tế, giới cầm quyền Nhật Bản chủ trương quân phiệt hóa bộ máy nhà nước và gây chiến tranh xâm lược. 1931 – 1933, Nhật Bản tăng cường chạy đua vũ trang và xâm lược Trung Quốc. → Nhật Bản trở thành lò lửa chiến tranh ở Châu Á và trên thế giới.

Chủ đề: CÁC NƯỚC TƯ BẢN GIỮA HAI CUỘC CHIẾN TRANH

THẾ GIỚI (1918-1939)

BÀI 11 +BÀI 12 +BÀI 13 + BÀI 14

1. *Trật tự thế giới mới được thiết lập sau CTTGI gọi là gì?*
2. *Đầu 1920 , nhằm duy trì trật tự thế giới mới và bảo vệ quyền lợi của mình, các nước tư bản hành lập tổ chức gì?*
3. *Cuộc khủng hoảng kinh tế (1929-1933) nổ ra đầu tiên tại nước nào?*
4. *Đặc điểm cơ bản của cuộc khủng hoảng kinh tế (1929-1933) là gì?*
5. *Hậu quả nghiêm trọng nhất cuộc khủng hoảng kinh tế 1929-1933 là gì?*
6. *Các nước Anh, Pháp, Mĩ sử dụng biện pháp gì để thoát khỏi khủng hoảng kinh tế (1929-1933)?*
7. *Các nước Đức, Italia, Nhật Bản, sử dụng biện pháp gì để thoát khỏi cuộc khủng hoảng KT (1929-1933)?*
8. *Trong những năm 1918-1939, các thế lực phản động, hiếu chiến ở Đức tập trung vào tổ chức nào?*
9. *Sự kiện nào được xem là “ mở ra một thời kì đen tối trong Lịch sử nước Đức ”?*
10. *Từ quá trình đấu tranh chống chủ nghĩa phát xít ở Đức, nhân loại có thể rút ra bài học gì để bảo vệ hòa bình thế giới?*
11. *Ngày 29/10/1929 đã đi vào lịch sử nước Mĩ với tên gọi gì?*
12. *Ở Mĩ, cuộc khủng hoảng Kinh tế (1929-1933) bắt đầu từ lĩnh vực nào?*
13. *Nước Mĩ đã thực hiện giải pháp nào để nhanh chóng thoát khỏi cuộc khủng hoảng kinh tế (1929-1933)?*
14. *Chính sách đối ngoại được Mĩ áp dụng ở khu vực Mĩ Latinh trong những năm 1934-1939 là gì?*
15. *Ý nghĩa lớn nhất của chính sách do Tổng thống F.Rudorven đề ra và thực hiện đối với nền kinh tế Mĩ là gì?*
16. *Ngành kinh tế nào của Nhật Bản chịu tác động nhiều nhất trong cuộc khủng hoảng kinh tế (1929-1933)?*
17. *Nhật Bản đã thực hiện giải pháp nào để thoát khỏi cuộc khủng hoảng kinh tế (1929-1933)?*
18. *Điểm khởi đầu trong kế hoạch xâm lược và thống trị khu vực Châu Á-Thái Bình Dương của Nhật Bản là ở đâu?*
19. *Hậu quả nặng nề về mặt xã hội của cuộc khủng hoảng kinh tế (1929-1933) đối với Nhật Bản là gì?*
20. *Các cuộc đấu tranh của nhân dân Nhật Bản trong những năm 30 của thế kỉ XX đã có tác dụng gì?*

Bài 15: PHONG TRÀO CÁCH MẠNG Ở TRUNG QUỐC VÀ ẤN ĐỘ

I. Phong trào cách mạng ở Trung Quốc (1919 -1939)

Phong trào Ngũ Tứ

Nguyên nhân

- Các nước đế quốc âm mưu xâm lược Trung Quốc.
- Ảnh hưởng CMT10 Nga.

Diễn biến

- 4/5/1919, phong trào Ngũ tứ bùng nổ tại Bắc Kinh và nhanh chóng lan rộng trong cả nước, lôi cuốn đông đảo các tầng lớp xã hội tham gia, nhất là giai cấp công nhân

Ý nghĩa

- Mở đầu cho cao trào chống đế quốc và phong kiến ở TQ

ĐẢNG CỘNG SẢN TRUNG QUỐC

Sự thành lập

- ▶ 7.1921, ĐCS TQ thành lập, là chính đảng của giai cấp vô sản Trung Quốc

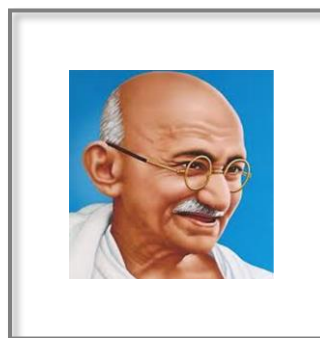
Ý nghĩa

- ▶ Đánh dấu sự trưởng thành của giai cấp công nhân.

II. Phong trào độc lập dân tộc ở Ấn Độ (1918-1939)

NGUYÊN NHÂN

- ▶ Hậu quả của CTTG I
 - ▶ Chính sách bóc lột của thực dân Anh.
- Mâu thuẫn trong xã hội Ấn Độ ngày càng gay gắt.

NÉT CHÍNH

- ▶ 1918 – 1922, Làn sóng đấu tranh chống thực dân Anh do Đảng Quốc Đại lãnh đạo dâng cao khắp Ấn Độ.
- ▶ Phong trào đấu tranh diễn ra dưới nhiều hình thức (biểu tình, bãi công, tẩy chay hàng hóa Anh ...) được đông đảo nhân dân hưởng ứng.
- ▶ 12/1925, ĐCS Ấn Độ thành lập, thúc đẩy phong trào đấu tranh của nhân dân Ấn Độ.

Bài 16 : ĐÔNG NAM Á GIỮA HAI CUỘC CHIẾN TRANH THẾ GIỚI (1918-1939)

Khái quát về phong trào độc lập dân tộc

- Sau CTTGI ,phong trào độc lập dân tộc ở ĐNA phát triển :
 - Giai cấp tư sản dân tộc ngày càng lớn mạnh
 - Giai cấp vô sản bắt đầu trưởng thành, nhiều ĐCS được thành lập.
- Dưới sự lãnh đạo của ĐCS, phong trào độc lập dân tộc diễn ra sôi nổi, quyết liệt,

Phong trào chống thực dân Pháp ở Lào và Campuchia

- Sau CTTG I, Pháp tăng cường chính sách khai thác thuộc địa → làm bùng nổ phong trào đấu tranh của nhân dân:
 - Ở Lào: nhiều cuộc khởi nghĩa liên tiếp nổ ra trong nửa thế kỷ XX (những khởi nghĩa của Ong Kẹo, Com-ma-dam, ...)
 - Ở Campuchia: phong trào chống thuế, chống bắt phu diễn ra mạnh mẽ.
- 1930, ĐCSVN ra đời mở ra thời kỳ mới trong phong trào cách mạng Đông Dương.
- 1936 – 1939, Phong trào Mặt Trận Dân chủ Đông Dương tập hợp đông đảo nhân dân chống bọn phản động thuộc địa, chống phát xít và chiến tranh.

BÀI 15: TRUNG QUỐC & ẤN ĐỘ

BÀI 16: ĐÔNG NAM Á

1. Ngày 4/5/1919, ở Trung Quốc diễn ra sự kiện gì?
2. Phong trào Ngũ Tứ mở đầu cho cao trào Cách mạng ở Trung Quốc chống lại các thế lực nào?
3. Tư tưởng nào được truyền bá sâu rộng ở Trung Quốc sau phong trào Ngũ Tứ (1919)?
4. Lãnh đạo phong trào đấu tranh giành độc lập của nhân dân Ấn Độ trong những năm 1918-1929 là tổ chức nào?
5. Trong phong trào đấu tranh giành độc lập ở Ấn Độ (1919-1922), chủ trương và phương pháp đấu tranh của M.Gandhi là gì?
6. Nét mới trong phong trào đấu tranh giành độc lập ở Ấn Độ trong những năm 1918-1929 là gì?
7. Tư tưởng đấu tranh hòa bình của Gandhi được các tầng lớp nhân dân Ấn Độ hưởng ứng. Vì sao?
8. Sau CTTGI, phong trào dân tộc ở các nước Đông Nam Á có những bước tiến rõ rệt cùng với sự lớn mạnh của giai cấp nào?
9. Mục tiêu lớn nhất của phong trào cách mạng ở các nước Đông Nam Á sau CTTGI là gì?
10. Nét mới trong phong trào độc lập dân tộc ở Đông Nam Á giữa hai cuộc chiến tranh thế giới là gì?